

procedere possit. potest distinguere vel lis fuit coram eo contestata ante religionis ingressum. an non. si lis fuerit contestata tunc de licentia abbatis potest procedere in causa. extra de privilegijs. cum olim. Si autem lis non fuerit contestata perit instantia. Et hec causa breuitatis sufficiant.

Sequitur modo tractatus exceptionum domini Innocentij quarti. prout videbitur in sequentibus. et primo sequuntur ipsius libelli. vel tractatus libelli. et.

Contra litteras et sigilla

De legalibus exceptionibus.

De exceptionibus contra iudicem.

De exceptionibus contra assessorem.

De exceptionibus contra auditorem.

De exceptionibus contra accusatores.

De exceptionibus contra actorem.

De exceptionibus contra procuratorem.

De exceptionibus contra advocatum.

De exceptionibus contra libellum.

De exceptionibus contra testes.

De exceptionibus contra diffinitivam sententiam.

Contra litteras et sigilla

Excipitur contra litteras et sigilla multis modis videlicet si bulla sit falsa et sigillum. ut extra de cri. fal. licet vel si fuerit facta rasura. et postea scriptura. ut in e. n. licet. extra de priui. et de fi. instru. c. i. et ij. Item si de diuersis manibus fuerit scripta ut in g. n. cum olim Item si filum ruptum fuerit. ut de cri. fal. l. licet. Item si data leatru non apparuerit. de fi. instru. iter dilectos. Item si carta sit vetus et leatru recens ibide. Item si non sit publica manu confecta in e. n.

Item si sit interlinearis scriptura ut de reli. do. cu venerabilis. Item si sit contra ius coe nisi de hoc faciat speciale mentionem. de rescrip. cam. Item si privilegium non faciat mentionem de privilegio. de prescrip. veniens. Si le in sillaba et sillabe in dictione et dictiones in linea magis distant a se invicem in una quam in alia vel linee in cartula. de fide instru. inf dilectos. sed contra privilegium circa fi.

Si generales le fuerint derogantur eis per speciales. de rescrip. c. i. Si suggestionem falsi vel suppressionem veri fuerint impetratae de rescrip. sup. lis.

Si papa appellat patriarcham vel episcopum venerabilem vel omnes alios cuiuscumque dignitatis fuerint quia appellat omnes dilectos filios de crimine falsi quam gravi.

Si exempla sue commissionis non ostendantur vel transumptum autenticum. de fi. instru. c. i.

Si littere impetratae sine fine mandato nisi sint tales persone de quibus non exigitur mandatum de iure. scilicet coniuncte persone. de rescrip. nonnulli. et c. ex parte. Lex dicit quod parentes pro filiis et filij pro parentibus. et libertis pro patronis sine mandato admittuntur. ff. de procur. l. sed he persone. Item vni soli cuiuscumque sit dignitatis papa loquitur in plurali. de cri. fal. quam gravi.

Si impetrans si de vti serie quod. scilicet non vtiur leis suis infra annum postquam fuerit iudicatus. copia de rescrip. plerumque.

Si non faciat mentionem de sua appellatione. de p. fir. vti. bone memorie.

Si dicat in secundis leis nullis prius dicantibus iusticie et veritati dummodo si faciant mentionem de illis non valet dictio c. bone.

Si non fiat mentio de processu negotij de re iudi. inter. Si privilegium vel privilegiatos impetrentur le non valet nisi fecerint mentionem de privilegijs vel ordine. extra de rescrip. cum

ordinē. Item si confirmāt monachum ad prioratū. de p̄fir. vii. et in un. c. i. et ii. Item si secūde lre non faciant mentio- nem de re litigiosa plenarie. de do. et cō m. ex lris. Item si nomen dignitatis n̄ exprimatur. de rescrip. ad aures. Item dignior p̄sona non p̄t p̄ lras pueniri q̄ que expresse noīatur in lris. nec effrena tamulitudo. s. nō vltra quatuor nec su- pra maiora beneficia vel negocia q̄ id d̄ quo fit mentio in lris expressis. nec ap- p̄t debet maius negocium nec digni- or p̄sona p̄pter hoc vt actor p̄t trāsire ad maiora. q̄ lre impetratē non valeat de rescrip. c. sedes. Item si due p̄missi- ones in eodem negocio impetratē fue- rint et eadem die ad diuersos iudices non valet. de rescriptio. ex tenore: nisi fiat forte ad cautelam. ar. ff. de bo. poss. contrata. le. i. Si quis absolutus nec faciat mentionē de aliquo articulo exp̄ se pro quo fuerat excoīcatus de offi. le. ex pte. et de sen. ex. pro cā. et c. officij. Item si p̄ rebus que spectant ad foruz seculare si fuerint impetratē a papa nō valent de fo. compe. licet. cum in mul- tis alijs. l. c. de concess. preben. dilect. Item si lre fuerint impetratē ab excoīca- to de p̄ba. post concessione. vide. c. i. d̄ rescrip. li. vi. nec virtute appellationis. Item tempus considerandū dati est d̄ rescrip. iam te. Et hoc inuenies in nota- tum. c. dilectus. Si qd̄ in primis lris dictū sit nec secūde habeant. nec to- tam seriē rei p̄tineāt primay n̄vz de of. dele. c. ij. ff. de le. iij. si quis Si ab- solutionē mandauit fieri alijs. et nō fa- cit mentionem exp̄ssam de sufficiēti cautione prestanda ab absoluentē: q̄ obediāt ecclesiastico iudicio nō valet d̄ sen. ex. ad hoc de concess. preben. p̄posu- it. Si lre contineāt dispensationēz contra statuta canonū sanctorum nō va-

lent. xx. q. i. cōtra statuta. Si a mona- cho vel regulari canonico impetratē lre sine consensu sui abbatis nō nisi in causā ecclesie sue p̄p̄ijs: de postu. ex pte. c. d̄ p̄ci. ipe. offe. l. vniuersis. Si nō facit mentionem de primis exp̄ssam. de re- scrip. ceterū. Et hoc vtz est nisi ab eadē pte fuerint impetratē d̄ off. dele. sane. vel essent cōtraria c. ceterū. de rescrip. Si lre impetratē fuerint a clerico nō tōfurato: licet postea se tonsurauerit: de rescrip. ex lris. Si lre absolutiois sint generales sic q̄ simpliciter aliquis sit absolutus nō faciendo mentionē de cau- sis excoīcationis non valet. de offi. or. ex parte. de sen. ex. cum pro causa Itē cum laycus impetrat lras super rebus fo. eccle. non tēgētibz: de for. cōpe. licet. Si nō sit exp̄ssus articul⁹ sup quo conueniē littere non habent vires quo ad articulum de offi. dele. cum oli Si conferuntur layco decime non valent lre vi. q. viij. si illo. s. si etiā pre- dia Si impetratē fuerint super p̄p̄i- etate nō valent ff. de acqui. possel. nihil est Si exp̄ssam non faciant menti- onem de articulis deductis in iudicio. vel ex p̄sona tantum cum qua nō vult experiri non possunt extendi ad alios ar- ticulos vel ad aliā p̄sonam de off. del. cum oli. et c. penul. et l. Si subscrip- ti decesserūt et non sunt ibi sigilla autē- tica vel non sunt publica manu cōfecta vel conscripta de fi. instru. c. ij. de hac materia copiose habetur de rescrip. ca. super litteris

De legalibus exceptionibus
Post canonū
 exceptōes paucas legales ex-
 ceptōes p̄tra instrumenta duxim⁹ inseren-
 das p̄d̄t igitur in primo illumēto oī

Exceptio

huiusmodi quod desit nomen imperatoris vel annus imperii vel consulis vel pontificis illius. aut quod desit mensis vel dies vel indicio cum omnia ista sunt apponenda possunt dici illegitima si non apponuntur. In autem. de exhib. reis. §. sanctimus. Item si locus ubi confectum est instrumentum et celebratus contractus non sit ibi scriptus: potest hoc illo instrumento obijci. Nam duo genera probationum similia sunt testibus et instrumentum. C. de fi. in stru. l. in exercendis. Quod igitur requiritur in testibus et instrumentis: sed testes de loco referunt. ff. de accu. l. libellorum. C. de contrahen. stip. optimam item ius est ergo in instrumento. Item habet locum in omnibus instrumentis et rescriptis cum autem tenorem instrumenti vis reprobari: ut aliqua possint obijci: distingue. aut instrumentum est de obligatione et tunc omnia presumuntur sollemniter acta. ut in autem. de fi. in stru. in fi. et ff. de ver. obli. l. sciendum et in fi. de fide. §. in fine. nisi quis probet contrarium quod facere potest. ff. de pac. iuris gentium. §. Quod vero fere. Si vero instrumentum de confessione fit: tunc potest obijci contra tenorem eius quod loquitur indistincte sic non fit causa confessionis. ff. de probati. cum de debito. §. vlti. et de do. mal. excep. l. ij. Item potest reprobari instrumentum: si probetur re aliter fuisse gesta quam ostendit in instru. quod potest fieri. ut C. plus valere quod agitur. per totum. et C. de proba. l. cum precibus. et plus valere quod agitur per totum. Item reprobatum instrumentum si probetur tale quo probato stare non potest quod in instrumento continetur. C. de contrahen. et comit. stip. l. optimam in fi. Item potest obijci in instrumento quod continet in se duo repugnancia. ut non adhibeatur fides. ff. de re. iur. l. nisi ali

contra ordinariuz

ter in rescripto. Item potest obijci instrumento quod non sit authenticum sed rei extrinsecum. C. de fide instru. §. si quis in aliquo. Item quod non est numerus testium adhibitus: qui in publico instrumento debet adhiberi. ut in autem. de fi. in stru. §. si oportet. Item si non est a tabellione publico scriptum. ut si per priuata persona habeatur cui non adhibetur fides. ut C. de proba. l. instrumenta. Item quod a partibus non est subscriptum et subnotatum quod tamen esse debet. ut C. e. n. l. contractus. Item potest obijci in instrumento ut reddatur suspectum si quando appareat unus testis qui continetur in instrumento contradicens. ut ff. quemadmodum testa. apperire. l. i. in fi. Item obijciatur instrumento ut habeatur suspectum si non appareat prima forma sua si sit in aliquo abolitum vel ablatum vel cancellatum. C. de edili. edict. adria. tol. l. i. et ff. de proba. l. cyrographus. Item si absolum pro nullo habeatur: ut C. ibidem. Item potest obijci litteris pape vel quibuscumque rescriptis quod per suppressionem veritatis vel etiam suggestionem falsitatis sunt impetrata. ut C. si contra ius vel pri. pub. le. vltima. Sed expectabitur secunda instans. ut in autem. de manda. principi. §. si quis autem. Et in autem. ut nulli iudi. §. hoc non. Item si secunde non faciant mentionem de primis. vel si falsa grammatica est ibi ut de rescriptis. ad audientiam. Sed supersedeant prioribus per annum: etiam si non fecerint mentionem de illis conualescunt. ut de rescriptis. plerumque. Item sciendum quod vetustas et corruptio murium vel aliorum vermium non obijciatur instrumento vel litteris pape ut ff. de possess. bo. secundum ea. b. in glossa vltima. Item aliud sciendum quod ubicumque instrumentum suspectum est incumbit probatio producenti alioquin pul

Exceptio

nisi ut falsarius ut **C.** de eden. qui accu-
sare possunt cum civiliter agitur de falso. si crimina-
liter incūbit probatio ei qui dicat ut **C.**
ad l. cor. de fal. l. ij. et **C.** de abolit. l. fal-
saciter. in fine

De exceptionibus contra iudicem

Excipitur si sit

ordinarius non debet se intro-

mittere de causa commissa a pa-

pa pendente iudicio de pur. c. dilectis

Item si sit legitime appellatus ad superi-

orem. et appellatus. significavit nisi appel-

lationi renūciavit tacite vel expresse. de

offi. dele. grati. Item si sit excommunicatus

de re. iudi. ad probandum Item si

sit consanguineus adversarii vel fuerit

advocatus in eadem causa de ap. postremo.

Si sit laycus iudex et res sit ecclesi-

astica vel de foro ecclesiastico. vel si res

sit clericus. de iudi. quanto. et c. si cler-

ici. **Si sit laycus non debet iudicare de**

rebus ecclesiasticis de iure patronatus

qui autem **Si coram suo non iudice**

confessus vel conventus fuerit non no-

cet. de iudi. si clerici. **Si non sit de**

eodem foro: ut puta si non habet domi-

cilium in territorio ubi ratione officij

delicti committitur: nec confessus est ta-

cite vel expresse. quia quis foris for-

alicuius pro ista. de fo. compe. licet: nec

convenitur ille ratione delicti nec ratio-

ne rei. ille enim debet iudicare de re pu-

ta in cuius territorio est res. actor enim

debet sequi forum rei. de fo. compe. cum

fit. **Si recusatus sit iudex debet causam**

alicui persone ydonee de consensu par-

tium delegare. de ap. cum speciali.

Si per se vel per alium functus sit officio

suo solus amplius non potest cognosce-

re de offi. dele. in lris. **Si ad certum**

tempus sit data iurisdicatio nisi de con-

sensu partium prorogetur. et hoc ante

contra ordinarios

lapsum temporis. de offi. dele. de causis

Si fuerit archiepiscopus non debet

iudicare de causis suorum suffraganeo-

rum. nisi per appellationem ad eum fue-

rit de lata causa vel devoluta: vel a suo

superiore hoc habeat. de offi. dele. cum

non ignores. **Si proprium nomen iu-**

dicis fuerit expressum. eo mortuo suc-

cessor non potest cognoscere. de offi. de

le. **Si mandator decesserit re integra**

nisi facta citatione non potest cognosce-

re. de offi. dele. insinuante. **Si pre-**

sumatur quod iudex fecerit sententiam ad

voluntatem alterius de eo qui mittit. in

pos. cum sit. **Si sit delegatus post an-**

num a tempore late sententie quem liga-

vit non potest absolvere. de offi. dele.

querenti. **Si sit commensalis aduer-**

sarii vel sit natus de terra sua. vel sit in

districtu vel potestate sua. vel si non au-

deat ad iudicem accedere sine periculo

mortis: licet habeat litteras de condu-

cto. ut lite non contestata. accedens.

Si super privilegio pape causa nar-

ratum non potest alius de causa illa cog-

noscere. de iudi. cum convenisset.

Si altero iudice consule citatus fuerit

reus non tenetur respondere. de off. de

le. prudentiam. et c. cum causam.

Si a iudice super aliquo certo articulo

appellaverit ad papam. potest ipsum ha-

bere suspectum. de ap. ad hoc. **Si p-**

litteras vel per nuncium non excusant

se interesse non posse vel non velle. de

offi. dele. prudentiam. **Si non est arti-**

culus expressus de rescriptis. pastoral

in si. non potest cognoscere de illo articulo

de off. dele. cum q. **Si iudici filius causa**

proponatur. iudex potest haberi suspectus de iu-

di. cum que. **Si sit iudex socius ad-**

versarii de off. iudi. dele. insinuante. quod

ibi erat familiaris adversarii **Si advocatus**

sit clericus iudicis potest recusari ne pro-

ueat eius cuius clericus procurator est d
ap. in finuati. **I**tem clericus non p^{re}sentat
lis p^{re}sentat aduocatus d^o off. indi. c. i. **I**tem
si non sine p^{re}sentatione secure in aduocato iudicio
eundo vel redeundo. iij. q. ix. hortamur.
vt lit. non p^{re}sentat. accedens. de ap. ex pte.
Item si contra iusticiam iurisdictionem
velit differre. ff. de iur. a iudi. l. ex terti
torio.

**De exceptionibus
contra assessorem**

Si grauauerit alteram ptem si mada
ti s. ex. p^{re}sentat appellari ab eius grauamie d^o
p^{re}sentat. ex parte que loquitur de iudicio
Item si non habeat psonam standi in iu
dicio. vt si sit excoicatus vel interdictus
vel suspensus vel suspectus. vt dictum
est de iudice

**De exceptionibus
contra auditorem**

Si grauauerit alteram ptem si mada
ti fines excedit merito suspectus e de
off. dele. sup. questione. Nota q^{uod} in om
nibus casibus p^{re}sentat excipi ptra auditorem
quos supra diximus. non t^{amen} recusari va
let q^{uod} d^o p^{re}sentat p^{re}sentat admittitur nisi i su
p^{re}sentat casibus

**De exceptionibus
contra locum.**

Si vltra duas dietas citef extra p
uincia p^{re}sentat excipe d^o rescriptis nonnulli. i.
c. ex pte. **I**tem si non sit t^{amen} venire ad lo
cū assignatū p^{re}sentat venire non tenet de
ap. ex pte. **I**tem si sit locus imunitus
nec sit ibi iurisperitorū copia. vt. R. e.
n. statum. l. vi.

**De exceptionibus
ptra citationem**

Si sit dies feriata vel dñica vel fe
stium solēne non valet si fiat citatio in di
ebus festiuis. fm q^{uod} notauit p^{re}sentat. **D**ostie.
de ferijs p^{re}sentat. **I**tem si sit ptra rez
rasticam p^{re}sentat. ff. de feri. le. lolet.

Item si dilationē vel tēpus nō habue
rit. xx. dierū. iij. q. iij. s. offeratur. **S** t^{amen}
intelligas hodie eē de arbitrio iud. eē.
de ap. psonas. i. c. se. de hoc notatur
lxij. di. cuicumq^{ue}. **I**tem si validudine
vel tempestate fuerit impeditus vel in
flumine. ff. si quis cau. l. non exigimus
s. si quis iudicio. **I**tem si vocatus fue
rit ad maius tribunal. ff. e. ti. l. si quis.
s. ultimo. **I**tem si ante restitutions fū
erit citatus non tenetur respondere. de
ordi. cogni. dilectus. **I**tem si fuerit vel
pere citatus non tenetur respondere. de
off. dele. consuluit. **I**tem si prima cita
tio fuerit preemptoria. de dilatio. di
lecti. cē.

De exceptionibus ptra excusatores.

Si sit simplex nun

eius non valz. extra d^o p^{re}sentat. ex parte. si
cut mignit^{ur} excusator sic p^{re}sentat mitti p^{re}sentat
rator. de do. i. contra. cum dilectis. i.
hoc intellige fm q^{uod} d^o de p^{re}sentat. querelā.
Item si non expressit eam absentie isti
us quē excusat de offi. dele. si proba
biliter.

De exceptionibus ptra actorem

Si actor sit periturus non potest hie
rem illam quā petit. nec ipam petere de
iure iur. querelā. **I**tem si perpetuo renūciat
uit rei petite de rescript. ex pte. **I**tem si re
troactata non fuerint in scriptis redac
ta de pba. qm ptra. **I**tem excoicatus de
offi. dele. prudentia. s. sexta. i. eo. ti. c.
q^{uod} finit d^o excep. nobis ex. **I**tem excoicatus
nō p^{re}sentat cationē stare madata eccie ab
solui nō debz de sen. excō. q^{uod} in dubijs.
Si aliquis fuerit excoicatus i. lras spe
ciales ad aliq^{uod} iudices delegatos vt te
stes sue absolutōis nō habuerit. i. d^o se.
ex. sic nobis. **I**tem si sit absolutus i. nō ab
eo a q^{uod} d^o absolui. d^o offi. ordi. prudentia
s. sexta **S**i plibz causis fuerit excoicat

Exceptio

et ab omnibus non fuerit absolutus. **Ex.** cum pro causa. et c. officij. **I**tem si sit libertus vel servus de servis non ordi. de famulis ff. de in ius. vo. l. iiij. **I**tem si non fuerit persecutus appellationem suam infra terminum preteritum valet sententia contra ipsum lata. extra de ap. romana. et c. personas. **I**tem si fuerit abbas vel prior non audit sine clericis capituli. de transac. contingit. de reli. do. cum dilectis. de re iudi. cum eni. ubi dicitur. quod monachi non audiantur sine consensu sui abbatis. **I**tem si pactum vel transactio interuenit spe simonie licet facta non fuerit. ij. q. ij. pio. **I**tem si de re sacra vel ecclesiastica fuerit transactio facta de transac. ex lris. **I**tem si non fuerit restitutum omne quod zelo bono expendit. de restim. in integru. c. i. **I**tem si iudex in propria causa. C. ne quis in sua causa l. i. **I**tem si causa sit criminalis. et iuretur de calumnia. ca. i. de iur. calum. **I**tem si post acceptationem litterarum res translata fuerit et qui possidet maliciose se absentauerit de alie. iudicij mutan. ca. fac. c. i. **S**i fuerit patrocinatus alicui super re quam petit. sibi sit preiudicium de transac. ex lris. **S**i de plenus pium iudices fuerint impetrati non possunt postea recusari. de cau. pos. et pprie. cum olim. **S**i fuerit clericus ordinaris non debet iurare de calumnia sine consensu sui prelati. de iura. calum. lras. **S**i potuit contradicere et non contradixit post non auditur. extra qui ma. accu. posset. cum in ma. de iur. pa. ex lris. **S**i potuit excipere et non excepit: sit ei preiudicium de pini. q. de iur. pa. ex lris. **S**i excipiendo confessus fuit intentionem adversarii de transac. preterea. **S**i reus sit eger non tenetur venire de procur. querelam. v. q. ij. si egrotans. **S**i non habuit. xx. dierum inducias. ij. q. ij. offeratur. **S**i non dat causam

contra procura.

onem sufficientem quod prosequatur litem aut si non potuit: statuat certam penam quam se passurum promittat ut e. ti. c. offeratur. **S**ed hodie non datur ista cautio propter contrariam consuetudinem. **I**tem frustra petit debitum qui id quod petit non impendit de usur. michael. **S**ed distingue quia si reus statim proposita petitione actoris vult proponere petitionem suam: nec differre usque post litem contestatam tunc actor tenetur primo respondere super petitione rei. sic intelligitur de ordine cogni. cum dilectis. **E**t intellige quod conventio et reconventio una sententia terminatur et incontinenti una vertitur post aliam. **S**i autem reus differat proponere petitionem suam usque post litem contestatam: postea non auditur donec prima causa fuerit determinata. et sic intelligitur. C. de sen. et interlo. o. iud. l. quant. et in tali causa debet fieri reconventio coram eodem iudice. **I**tem si non per se proponit factum suum sed per advocatum non auditur. de iudi. pastoralis. **I**tem si non fuerit requisitus ante ingressum cause de resti. spo. cum venisset. et c. sequenti. **I**tem si de possessione et proprietate agit: iudex de utroque cognoscere debet de cau. poss. et proprietatis c. vlt. **I**tem propter maliciam viri non debet mulier manere indotata de pig. ex lris. imo creditoribus prefertur de iure in dote sua. **I**tem actor non debet venire contra iuramentum suum: extra de iureiu. si quis.

De exceptionibus contra procuratores

Si fuerit excom

municatus quando incipit procurare de pba. p. cessionem. **I**tem si sit procurator abbas sine capituli legitimis assertoribus non auditur de transac. non contingat. **I**tem si non sit legaliter missus de procur. c. i. legaliter. **I**ntellige sic quod debet habere litteras vi

rata continentes nomen aduersarij nomen procuratoris. nomen domini contra quem et in qua causa. et nomen iudicis coram quo litigatur. rati habere dominum quicquid cum eo actum fuerit ff. de procur. ubi expresse hec interponuntur. Item nisi contineant in litteris procuratorum articulos conventionis rei de qua agitur non potest constitui procurator per eas. de off. dele. c. cum olim. Item si sit canonicus regularis sine assensu maioris sui audiri non debet in causa propria. de postu. ex parte. Item si sit procurator in causa criminali. de procur. tue. qd non potest esse de accus. veniens. Item si non habeat mandatum de rato. de off. dele. coram. Item si non probauerit se innocentem de obiectis criminibus. c. de procur. reuoc.

De exceptionibus contra aduocatos

Si sit monachus vel canonicus regularis. de postu. ex parte. nisi in capis proprijs de consensu capituli et abbatibus. ut ibi. Item si sit clericus cuiuscumque ordinis non audiri in foro seculari de postu. c. i. nisi in causa propria vel per miserabili persona. Item si sit infamis quacumque infamia iuris vel facti. ut in l. de excep. §. ultimo

De exceptionibus contra libellum

Si sit obscurus quia pro eo nichil reputat dicere. ff. de interro. act. le. de etate. §. si quis. ubi dicitur quod nihil interest. aut neget aut taceat qui interrogatus obscure respondeat aut incertum relinquat litigatorem ad idem. ff. de confes. l. certum. Item si articulus super quo convenitur non exprimat non tenetur respondere de off. dele. cum olim. Item si non contineatur in libello persona iudicis nomen actoris et id quod petitur. in ff. de

rei ven. si quis in rem. §. et in eadem Item si procurator vel syndicus petit rem ecclesie. ut C. de epi. et cle. aut. §. hodie. et ibi nomine suo non potest petere cum habeat potestatem autoritatem et utilitatem non directam: indeces enim est quod qui non potest directe possit deducere in iudicium. ff. de iur. delib. antez preter.

De exceptionibus contra testes

Si testis sit excommunicatus de testi. veniens. si non fuit presens. et vocatus testificatur se vidisse. ix. q. iij. §. de hijs de spon. ex parte. Item si sit actor et co-filiator in eadem causa de testa. insuper Item si non fuerit presens quando testes iuraverunt contra quem fertur testimonium. Item si sit laycus contra clericum in causa criminali de testi. veniens. Item si sit solus testis. de testi. licet. Item si sit eodem crimine infectus. de testi. personas. et c. veniens. Item si sit periurus. de testi. sicut nobis. Item si non probate vite et bone conversationis et fidelis. Item si non valuerit testimonium quod prius dixit eodem. ver. non est in hoc Item si sibi invicem contradicunt. aut si sint seculares contra clericum de elec. bone. de proba. licet. Item si per publicatas attestaciones deposuerint de te. c. cum venisset. Item si testi crimen obijciatur non admittitur quousque probaverit se innocentem. de testi. fraternitatis. et c. testimonium. fallit tamen in crimine lese maiestatis: symonie et heresie. Item si sit criminosus vel lenis opinionis. de proba. licet. Item si in quarta productione nihil sit solenniter adhibitum. alias fieret contra ius de testi. i. caus. Item si fuit renunciatum productioni testimonii: non debent amplius produci: nisi super novis articulis. de testi.

fraternitatis. 7. ca. tanq̃. 7. ca. cum ve
nisset. 7. c. ex tenore. etiam si itez iuret
de testibz. fraternitatis. 7. c. intimavit.
Item quando testimoniu fuerit publi
catum valet reprobatio testiū. de testi.
ex parte. Item si sit infamis suspectus:
vel aliqua macula manifesta respectus.
vel si opponitur crimen de quo p̃fessus
vel conuictus est. de exceptio. deniqz. de
presump. dudum. de offi. dele. pruden
tiam. §. sexta. Et si sit precio conductus
vel non sit ydoneus vel mutus. de testi.
placuit. Item si sit de familia illius qui
produxit. de testibz. in litteris. Item si
aliquis de suo addit mendacium: totaz
seriem rei decolorat. iij. q. ix. puta. 7. c.
simplex.

**De exceptionibz contra diffinitiuā
sententiam.**

Si sit lata ab eo qui non habuit iur
isdictionem. de consue. ad nostrā. Item
si non sit lata i scriptis. ij. q. i. in primis
Item si sit lata nō p̃missio ordine iur
is. ij. q. vi. §. diffinitiva. Item si sit la
ta contra iuramentum. de re iudi. ca. 1.
Item si sit lata partibz non presentibz.
iij. q. ix. caveant. Item si sit lata die fe
riata. de ferijs. cōquestus. Item si sint
plures iudices. 7. vnus sententiauit. 7.
alter non. l. dist. diffinitiuam. Item si
sententia non continet absolutionem vel
condēnationem. C. de sentē. 7. interlo.
om. iudi. l. preter. ij. q. vi. diffinitum.
Item si sit lata a iudice non sedente p
tribunali in loco consueto vbi solet ius
reddi. ij. q. i. in primis. Item si iudex
in fine prolationis non exprimat peno
nem actoris 7. obligationem ratōe rei.
7. ei⁹ exceptiones. debet em̃ hec omnia
7. quicquid petitiū vel obligatiū fue
rit sub breuiloquio p̃ferre. vt. ix. q. iij.
fine opere. Item si iudex sit excomuni
catus. de re iudicata. ad probandum.

Item iudex si sententiam dicat 7. per
alium legat. C. de sentēna ex periculo
recitan. l. ij. q̃c.

Finis huius tractatus.

**Incipit tractatus prescriptionum
compositus per dominum Wynum de
mugilo legum doctorem.**

Prescriptio. xx. horaz.

Stabiliter
collige q̃ prescriptiōes
que sparsim sunt posite in
corpoze iuris summarie
7. dilucide ac distincte possunt compre
hendi. Notandum q̃ in primis est pre
scriptio horaz. xx. scilz de viro qui debet
tenere adulterum deprehensum cum
uxore. vt. ff. de adul. l. capite.

Prescriptio vnus diei.

Est prescriptio vni
us diei qui viva voce noluit appellare.
dissoluta figura iudiciij si non ilico ap
pellauit non postea auditur sine libello.
vt. C. de appel. l. ligatozibz. vbi talis
casus scilz lata sententia vnus ex liti
gatoribus vult appellare. si appellat statim
valet tunc 7. sine libello. si ex intervallo
tunc non valet eius appellatio nisi de
i scriptis. vt dicta. l. Est 7. alia scz iudi
cis qui sniam tulit: qui eo die quo diffi
niuit poterit supplere si quid erratū est.
vt ecce debebat absolvere p̃dēnauit.